

Sygn. akt VIU 26/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 maja 2014 roku

Sąd Okręgowy w Bielsku-Białej VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Ryszard Jura
Protokolant:	Bożena Górkiewicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 maja 2014 roku w B.

odwołania Urzędu Gminy B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

przy udziale - /-

z dnia 13 listopada 2013 r., 21 lutego 2014r., nr (...)

w sprawie Urzędu Gminy B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o rozciągnięcie odpowiedzialności za zobowiązania spadkodawcy z tytułu nieopłaconych składek

1/ oddała odwołania;

2/ zasądza od Urzędu Gminy B. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. 120 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Ryszard Jura

Sygn. akt VI U 26/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13.11.2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. orzekł, że Urząd Gminy w B. jako spadkobierca ponosi odpowiedzialność za zobowiązania spadkodawcy zmarłego w dniu 17.01.2011r. R. K. z tytułu nieopłaconych składek w kwotach :

1. na ubezpieczenie społeczne za okres od maja 2000 do sierpnia 2001 i maj 2003 w łącznej kwocie 8.087,97 zł w tym:

7.734,57 zł - tytułem należności głównej

353,40 zł - tytułem odsetek za zwłokę liczonych na dzień zgonu,

2. na ubezpieczenie zdrowotne za okres od maja 2000 do sierpnia 2001 i maj 2003 w łącznej kwocie 1.631,78 zł w tym :

1.543,58 zł . - tytułem należności głównej

88,20 zł- - tytułem odsetek za zwłokę liczonych na dzień zgonu.

W uzasadnieniu powyższej decyzji organ rentowy podał, iż Gmina B. nabyła spadek po zmarłym R. K. na podstawie ustawy z dobrodziejstwem inwentarza. Jednocześnie przytoczyła przepisy prawa wskazujące na odpowiedzialność Urzędu Gminy.

Decyzją z dnia 21.02.2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. orzekł w części dotyczącej określenia kwot odsetek w ten sposób, iż

w kwotach :

1. na ubezpieczenie społeczne za okres od maja 2000 do sierpnia 2001 i maj 2003 w łącznej kwocie 19.683,57 zł w tym:

7.734,57 zł - tytułem należności głównej

11.949,40 zł - tytułem odsetek za zwłokę liczonych na dzień zgonu,

2. na ubezpieczenie zdrowotne za okres od maja 2000 do sierpnia 2001 i maj 2003 w łącznej kwocie 3.926,58 zł w tym :

1.543,58 zł . - tytułem należności głównej

2.383,00 zł- - tytułem odsetek za zwłokę liczonych na dzień zgonu.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż błędnie zostały rozliczone odsetki co do daty końcowej biegu terminu.

Od powyższych decyzji odwołanie złożyła Gmina B. domagając się zmiany zaskarżonych decyzji poprzez ograniczenie odpowiedzialności Gminy do okresu za maj 2003.

W uzasadnieniu Gmina B. zarzuciła przedawnienie składek za lata 2001-2002. Z ostrożności procesowej wskazała, że do dnia śmierci spadkodawcy upłynął również 10-letni okres przedawnienia.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołań podnosząc argumenty, które zawarł w zaskarżonych decyzjach, wskazując dodatkowo, iż zarzut przedawnienia jest niezasadny albowiem odnośnie składek obowiązuje 10-letni termin przedawnienia, a jego bieg w przedmiotowej sprawie był zawieszony w związku z rozłożeniem należności na raty, z powodu wszczęcia postępowania egzekucyjnego i od dnia śmierci spadkodawcy do dnia uprawomocnienia się postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku.

Sad Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny :

Bezspornym jest, że R. K.:

- prowadził działalność gospodarczą na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej

- nie opłacił składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne za okres od maja 2000 do sierpnia 2001 i maj 2003 i z tego tytułu powstało zadłużenie w łącznej kwocie 23.610,15 zł.

- wystąpił do organu rentowego z wnioskiem o układ ratalny w dniu 9.01.2009r.

-nie opłacał składek, które organ rentowy rozłożył mu na raty w wyznaczonych terminach

- zmarł w dniu 17.01.2011r.

Bezspornym jest, że organ rentowy :

- wystawił tytuły wykonawcze w związku z nieopłaconymi przez R. K. składkami na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne

- rozwiązał umowę zawartą w dniu 23.04.2009r. o rozłożeniu na raty należności z tytułu składek z dniem 27.09.2011r.

Bezspornym jest, że Naczelnik II Urzędu Skarbowego w B. postanowieniem z dnia 17.06.2004r. umorzył postępowanie egzekucyjne prowadzone przeciwko R. K. z uwagi na brak majątku.

Postanowieniem z dnia 5.06.2012r. Sąd Rejonowy w Bielsku-Białej stwierdził, że spadek po R. K. na podstawie ustawy nabyła Gmina B. w całości z dobrodziejstwem inwentarza (sygn. akt II NS 1612/11).

Z operatu szacunkowego znak: (...) 271.10p.2013 wynika, że wartość udziału odziedziczonego przez Gminę B. tj. 4/6 części wynosi 184.933 zł.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie akt organu rentowego i złożonych tam dokumentów, których żadna ze stron nie kwestionowała.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Stan faktyczny pomiędzy stronami był bezsporny.

Do rozważenia pozostaje, czy uzasadniony jest zarzut odwołującej się Gminy B., że w rozpoznawanej sprawie doszło do przedawnienia nieopłaconych składek zgodnie z art. 24 ust. 4 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. tj. z 2013r., poz. 1442-dalej ustawa systemowa).

Przepis art. 24 ust. 4 ustawy systemowej był wielokrotnie nowelizowany, a termin przedawnienia składek początkowo wynosił 5 lat.

Bezzasadny jest zarzut odwołującej się Gminy, że w rozpoznawanej sprawie winien mieć zastosowanie 5-letni okres przedawnienia.

Wobec kolejnej nowelizacji, która wydłużyła okres przedawnienia z 5-ciu do 10-ciu lat (vide: ustawa z dnia 18.12.2002r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw Dz. U. nr 241 poz. 2074) w orzecznictwie pojawiły się rozbieżności, jaki okres przedawnienia znajduje zastosowanie do należności z tytułu składek, które stały się wymagalne przed dniem 1.01.2003r. jeżeli do tej daty nie uległy przedawnieniu według przepisów dotychczasowych.

W dwóch kolejnych uchwałach Sąd Najwyższy przyjął, że jeżeli należności z tytułu składek wymagalnych przed dniem 1.01.2003r. do tej daty nie uległy przedawnieniu, należy stosować 10-letni okres przedawnienia (vide: uchwały: z dnia 8.07.2008r. sygn. akt II UZP 4/08 OSNP 2009/1-2/19 i z dnia 2.07.2008r. sygn. akt II UZP 5/08 OSNP 2009/1-2/17).

Należy więc rozważyć, czy uzasadniony jest zarzut odwołującej się Gminy w zakresie 10-letniego okresu przedawnienia, który obowiązywał od 1.01.2003r. w zakresie składek, które nie uległy przedawnieniu przed jego wprowadzeniem.

Słusznie organ rentowy wskazuje, że w rozpoznawanej sprawie 3-krotnie doszło do zawieszenia biegu przedawnienia.

Po raz pierwszy w chwili wystawienia tytułów wykonawczych, wszczęcia egzekucji i sporządzenia spisu majątku zmarłego do momentu umorzenia postępowania egzekucyjnego tj. od dnia 18.05.2001r. do dnia 17.06.2004r. (art. 24 ust. 5b ustawy systemowej).

Po raz drugi w chwili podpisania układu ratalnego w dniu 23.04.2009r. do dnia śmierci R. K. w dniu 17.01.2011r. (art. 24 ust. 5a ustawy systemowej).

Następnie od dnia 17.01.2011r. śmierć R. K. do dnia uprawomocnienia się postanowienia o stwierdzenie nabycia spadku tj. 27.06.2012r. (art. 24 ust. 6 ustawy systemowej).

Według kolejnej nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 16.09.2011r. o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców, od dnia 1.01.2012r. przepis art. 24 ust. 4 ustawy systemowej stanowi, że należności z tytułu składek ulegają przedawnieniu po upływie 5-ciu lat, licząc od dnia, w którym stały się wymagalne. Przepisy ustawy z dnia 16.09.2011r. w sposób wyraźny uregulowały kwestie intertemporalne, dotyczące przedawnienia należności wymagalnych przed wejściem ustawy w życie. Zgodnie z art. 27 ust. 1 ustawy zmieniającej, do przedawnienia należności z tytułu składek o których mowa w art. 24 ust. 4 ustawy systemowej, którego bieg rozpoczął się przed dniem 1.01.2012r., stosuje się przepisy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, z tym, że bieg przedawnienia rozpoczyna się od 1.01.2012r. Jeśli natomiast przedawnienie rozpoczęte przed dniem 1.01.2012r. nastąpiłoby zgodnie przepisami dotychczasowymi, to przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu (vide: wyrok S.N. z dnia 29.05.2013r. I UK 613/12, Lex nr 1339216 i wyrok S.A. w Katowicach z dnia 27.06.2013r. III AUa 1656/12, Lex nr 1350353).

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy uznał decyzję organu rentowego za prawidłową i oddalił odwołanie po myśli art. 477¹⁴ § 1 k.p.c , a o kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 kpc.

Sędzia: